

Проект на Закон за консулското съдействие и консулските услуги

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 08.02.2013 г. - 28.02.2013 г. Неактивна

Номер на консултация: #785-К

Област на политика: Архив - Външна политика, сигурност и отбрана

Тип консултация: Закон

Тип вносител: Национално

Целта на предлагания законопроект е да урежда консулските услуги и съдействие, които българската държава предоставя на българските граждани, българските юридически лица и гражданите на държавите-членки на ЕС в чужбина.

В законопроекта ще бъдат ясно разписани ангажиментите, които държавата има, за да може отделните институции да са напълно наясно с тях, а от друга страна гражданите да знаят какво могат да очакват и изискват.

В предлагания законопроект ще бъде регламентирано кои субекти имат право на консулско съдействие, както и услугите, които се предоставят от консулските длъжностни лица. Предвижда се по-подробната им регламентация да се съдържа в наредба към закона.

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените адреси;
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Закон за консулското съдействие и консулските услуги - вер. 1.0 | 08.02.2013](#)

[Всички коментари - вер. 1.0 | 04.03.2013](#)

[Коментар на Българското Дипломатическо Дружество - вер. 1.0 | 05.03.2013](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Bulgarian Diplomatic Society (28.02.2013 17:30)

Коментар от Българското Дипломатическо Дружество
В резулт

Автор: Владислава Христозова (19.02.2013 12:39)

Коментар върху проекта на Закон За консулско съдействие и консулски услуги

1. чл. 8 - изброените случаи не включват съдействие в случай на незаконна дискриминация на български граждани. Този коментар се отнася основно за страните от ЕС, нпр. западна Европа.

2. чл. 33 - "Консулските длъжностни лица поддържат връзка с българската общност в приемащата държава в съответствие и за изпълнение на предвидените в Закона за българите, живеещи извън Република България дейности."

Това е едно добро пожелание. Не съм сигурна, че консулствата / посолствата са наясно какви са българските общности и кои/колко са техните членове. Според мен в закона липсва списък от дейности, които консулските служби да бъдат задължени да провеждат, нпр. минимален брой на година, минимум една дейност в различни сфери, и др. Без конкретни дейности нищо няма да се промени.

Аз живея от 12 години извън България, за това време в 4 различни страни членки на ЕС, и нямам спомен някоя консулска служба или посолство да са поддържали връзка с нас. Дори напротив, когато веднъж или два пъти имах нужда от тях, не можах да се свържа по телефона, а в големи страни е трудно и ненужно да се пътува за едно разяснение 900-1.000 километра (погледнете моля и номер 3 от моя коментар).

3. Законът не казва нищо относно електронно правителство, т.е. възможността, голяма част от услугите да се предлагат по електронен път. Българските посолства

зад граница са една реална картина / реално огледало на българската администрация: дълги опашки, дори без възможност за номера за чакащи; плащането на таксите се прави само в брой, дори и банкови карти не се приемат и прочие. Според мен, задължението за електронни услуги трябва да е вписано в закона. Детайлите могат да бъдат оставени за Правилника в този случай.

Автор: Харалампи Стоянов (15.02.2013 20:50)

Уточнение по чл. 3, т. 2

В чл. 3, т. 2 се дефинират консулските услуги:

„Консулски услуги“ са предвидени в законодателството на Република България, международните договори, по които Република България е страна, дейности, които се осъществяват по молба на български граждани и български юридически лица; Обаче не се посочва, че те се извършват в чужбина (от консулства или дипломатически представителства), съгласно чл. 3 от Виенската конвенция за консулските отношения.

В тази връзка предлагам след "български юридически лица" да се добави "в чужбина", както е уточнено в точки 3 и 4, или "в приемащата държава", както е посочено в т. 1 на същия член.

Автор: Харалампи Стоянов (15.02.2013 18:29)

Уточнение по чл. 2.

Както вече беше уточнено, законът ще "урежда консулските услуги и съдействие, които българската държава предоставя на българските граждани, българските юридически лица и гражданите на държавите-членки на ЕС в чужбина."

В чл. 2 обаче се казва: "Органите, които оказват консулско съдействие и извършват консулски услуги са дирекция „Консулски отношения“ на Министерството на външните работи..." и т.н.

Дирекция „Консулски отношения“ на Министерството на външните работи се намира в България и дейността ѝ се извършва не в чужбина, а на територията на България. Предлагам Дирекция „Консулски отношения“ на Министерството на външните работи да не бъде включена в органите, които оказват консулско съдействие и извършват консулски услуги в чужбина. Нейната функция е различна и се дефинира отделно.

Автор: Ренета Стоянова (15.02.2013 16:28)

Какъв е този Правилник за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа?

Става дума за един стар вътрешен правилник на МВНР от 1958 г., посл. изм.

25.12.1990 г. В него се съдържат трюмави, усложнени процедури по легализиране, при това задължително обвързани с превод, в противоречие с Хагската конвенция за премахване изискването за легализация на чуждестранни публични актове, в сила за България от 30.04.2001.

По време на последното му изменение (25.12.1990 г.) в сила все още е била старата Конституция на НРБ, поради което в Правилника е останала разпоредба за държавен монопол върху всички преводи на документи в страната и в чужбина (чл. 2а, ал. 1), в противоречие със сега действащата Конституция на РБ.

За необходимостта от осъвременяване на Правилника подадох сигнал до Омбудсмана на 30.07.2012 г., и получих отговор (Изх. № 3058/02.11.12 г.), в който се казва: „От Министерството на външните работи се получи уверение, че ще се обсъдят възможностите за актуализиране на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа”.

За противоречията между разпоредбите на Правилника и по-висши нормативни актове официално са уведомени, не от мен, дирекция „Консулски отношения” на МВНР, Върховна административна прокуратура и Народното събрание, като всеки момент се очаква отговор.

Считам, че е много по-наложително първо да се актуализира Правилникът, а после да се пише нов закон. Очаквах и все още очаквам с новия закон да очертае ясно и недвусмислено границата между консулските и преводаческите услуги.

Автор: Ренета Стоянова (15.02.2013 16:24)

Общ коментар към проекта за този закон

Не се прави ясно разграничение между консулски и преводачески услуги. Прави се опит да се вкарат в закон остарелите разпоредби на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа.

Автор: Ренета Стоянова (15.02.2013 16:23)

Чл. 14 (2): Как мислите се прави нов закон по стар правилник? Или въобще не мислите, както и досега?

В чл. 14 (2) е записано, че КДЛ легализират и заверяват документи в съответствие с разпоредбите на ГПК, на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, на двустранните договори за правна помощ и международните актове, в сила за България.

Коментар: Не е възможно да се легализират и заверяват документи в съответствие с разпоредбите на Правилника и в същото време в съответствие с разпоредбите на международните актове, в сила за България

Автор: Ренета Стоянова (15.02.2013 16:13)

Чл. 14 (1), т. 2: Да се премахне „Заверка на подписа на преводач” от изброените нотариални дейности

Коментар: Таксата за такава заверка не съществува в Тарифа № 3, в сила от 23.04.2009, по която съгласно чл. 34 от настоящия проект за закон се събират таксите за консулско обслужване. Съществувала е в предишната Тарифа № 3 (чл. 16), но е отменена преди няколко години.

Автор: Ренета Стоянова (15.02.2013 16:11)

Чл. 7, т. 5: Да се премахне „и преводи на документи” от изброените консулски услуги.

Коментар: Преводите на документи не са консулска услуга, а свободна икономическа дейност, код 74.30 „Преводаческа дейност” по КИД-2008. Консулските услуги имат различен код - 84.21 „Външни работи”: „дейността на Министерството на външните

работи и дипломатическите и консулските представителства и мисии в чужбина или в службите на международни организации”.

Автор: Харалампи Стоянов (15.02.2013 15:53)

Уточнение в чл. 1, ал. 1 и 2

Както е посочено по-горе, "Целта на предлагания законопроект е да урежда консулските услуги и съдействие, които българската държава предоставя на българските граждани, българските юридически лица и гражданите на държавите-членки на ЕС в чужбина."

В чл. 1 обаче не е посочено изрично "в чужбина", което може да доведе до недоразумение.

Във връзка с това предлагам следното уточнение:

- в ал. 1 да се вмъкне израза "в чужбина, както и" след "...на българските юридически лица", т.е. чл. 1, ал. 1 да гласи: "Този закон урежда консулското съдействие и консулските услуги, които българската държава предоставя на българските граждани, на българските юридически лица в чужбина, както и на гражданите на

Европейския съюз, пребиваващи в трети страни, в които нямат свое дипломатическо или консулско представителство."

- в ал. 2 да се вмъкне "в чужбина" след "услуги се извършват", т.е. чл. 1, ал. 2 да гласи: "Консулското съдействие и консулските услуги се извършват в чужбина в съответствие със законодателството на Република България, международните договори, по които Република България е страна и международните обичаи, при спазване законодателството на приемащата държава."

Автор: Васил Василев (15.02.2013 15:00)

Роля на преводачите в консулските услуги и официално уреждане на техния статут
Във връзка с упоменатите в чл. 14 (1), т. 2 и чл. 41 (2) услуги по извършване заверка подписа на преводач и превод и легализация на официални документи, считам че МВНР следва да се съобрази със следното, което до този момент е било пропускано по каквато и да е причина:

1. С цел подобряване сигурността при извършаването на преводи, МВНР следва да промени изискването си към преводачите да доказват хорариум за преминато езиково обучение, ако същите са имали вече призната квалификация като преводачи от официални образователни институции в България от преди 1995 г., когато влиза в сила изискването за водене на архив по повод тези хорариуми.

Промяната следва да бъде безусловното признаване на тези придобити квалификации, особено за случаите, когато отдел Консулски отношения на МВНР вече е имал действащи отношения с подобни преводачи.

Причината за отправяне на подобно предложение е, че така, както е в настоящия момент положението, безотговорно и без оглед на качествата на тези хора, се прибягва до тяхното буквално лишаване от право да упражняват професията в този нейн сегмент, отнасящ се до официалните заверки, което им вреди сериозно и напълно необосновано на професионалното реноме.

2. С цел намаляването до минимум на бумажината да се въведе едно единствено регистриране на преводачите като отделни лица в отделен списък-регистър, който да има пряка връзка с МОН и другите образователни структури и издаваните от тях документи за квалификация, към които имена на преводачи само да се добавят имената на преводаческите фирми, за които същите са изготвили клетвени декларации и са включени в техните списъци с преводачи.

По този начин ще се намалят излишните, да не кажа реолно рекетърски разходи, един и същ човек да доказва по много пъти едно и също - че е преводач, а в следствие в някои от случаите това да му бъде признавано като реална квалификация, а друг път да не е признавано, без значение какъв е мотивът, като се изключат разбира се случаите свързани с доказана неадекватна и некомпетентна работа от страна на преводача и неговото санкциониране.

3. МВНР не е компетентен орган да се произнася по въпроса за езиковите умения на преводачите и следва да признае напълно дадените им професионални и езикови квалификации от МОН и другите образователни институции към други министерства в Република България, защото в настоящия момент, чрез сегашната процедура на одобряване, практиката е коренно противоположна и реално МВНР си е присвоило правото да казва кой преводач е компетентен и кой не е, а това е работа на образователните институции, като в случая МВНР се явява единствено и само в ролята си на констатиращ орган, който може единствено да попита МОН дали то или друг образователен орган е издал ВАЛИДЕН документ.

Автор: Anni Christova (15.02.2013 09:41)

Раздел III Съдействие в случай на смърт - Към чл.41 (1),(2) да се добави и (3)
(3) Кой поема разноските по репатрирането до България, когато лицето е пребивавало в приемащата държава по силата на трудов договор и/или има сключена здравна застраховка

Автор: Anni Christova (15.02.2013 09:37)

Заглавие

(3) Кой поема разноските по репатрирането до България, когато починалото лице пребивава в приемащата държава по силата на трудов договор или има сключена застраховка

Автор: Anni Christova (15.02.2013 09:36)

Раздел III Съдействие в случай на смърт - Към чл.41 (1),(2) да се добави и (3): кой поема разноските
Коментар

Автор: Anni Christova (15.02.2013 09:35)

Раздел III Съдействие в случая на смърт
Коментар

Автор: Никола Николов (14.02.2013 15:29)

III част - Коментар върху проекта на Закон За консулско съдействие и консулски услуги

Чл. 46 - Адекватно описва наличните възможности.

Глава IV - Остава да се надяваме, че лицата, получили финансова помощ, ще я възстановят в тримесечен срок. Не се регулирани никакви гаранции за възстановяването на тази помощ. Тъй като желаещите да я ползват а/ ще бъдат стотици на брой и б/ няма да притежават имущество и други средства за държавата се отваря още едно перо за загуба на средства. Нима не може да се очаква, че повечето български проститутки в чужбина, няма да бъдат жертва на трафик на хора за целите на безплатното си прибиране? Кому е необходима тази финансова помощ и как ще се осигуряват средствата за нея? Как отделните консулски служби ще знаят кой колко пъти е ползвал помощта? Въпроси без отговор. Не сме на равнище на обществени отношения, при което би могло такава помощ да бъде изплащана и връщана от ползвалите я.

Автор: Никола Николов (14.02.2013 14:02)

I част - Коментар върху проекта на Закон За консулско съдействие и консулски услуги

Чл. 25 - 30 - Повтаря съществуващи разпоредби в българското законодателство.

Чл. 33 - Би могло да се предвиди разширяване на обхвата на разпоредбата предвид на увеличени брой на българите в чужбина и необходимостта от запазване на културните, етническите и религиозните връзки с родината.

Чл. 35 - Пожелателна разпоредба. Кога и как и въз основа на каква професионална квалификация КДЛ може да следи за актуализацията на санитарните и трудово-правните разпоредби напр.? Разпоредбата няма да намери приложение и е жалко, че ДКО изобщо я е включило в проекта на закон.

Чл. 36 - Следва да се редактира - КДЛ, след като е уведомено от приемащата държава за задържането на български гражданин, уведомява компетентните органи в Република България.

Чл. 37 - В редица европейски държави броят на излежаващите присъда "лишаване от свобода" е няколкостотин. Със състоянието на всички поискали ли следва да се запознава КДЛ? Отново разпоредба, която не може да намери практическо приложение особено предвид на незадоволителната кадрова обезпеченост на консулските служби.

Чл. 39.2 - КДЛ посещава всеки задържан след получаването на информацията от властите на приемащата държава и искане на лицето? Консултът в Париж например трябва да посети задържания в Марсилия. Интересно виждане на ДКО.

Чл. 44 - Не е съобразено, че в повечето държави, в които има трафик на хора, вече са акредитирани представители на МВР.

Автор: Никола Николов (14.02.2013 13:28)

I част - Коментар върху проекта на Закон За консулско съдействие и консулски услуги

Чл. 2, ал. 1 - Терминът "консулски служител" в дипломатическо представителство противоречи на Виенската конвенция за дипломатическите отношения /ВКДО/ и Виенската конвенция за консулските отношения /ВККО/. Служителите в дипломатическите представителства, които са натоварени с консулски функции не са консулски служители, а членове на дипломатическия и административно-технически персонал, съотв. дипломатически и технически служители.

Чл. 3 - Консулско съдействие /Consular Assistance/ не е идентично с консулска защита /Consular Protection/. Необходимо е срвн. с т. н. Draft Articles on Diplomatic Protection. Дипломатическата, съотв. консулската защита се упражнява при породило правни последици вредоносно действие. Съдействието е превантивен акт и/или предоставяне на конкретна услуга.

Чл. 7.1 - Мисля, че е по-коректно да се формулира, че консулското длъжностно лице приема и обработва заявления за издаване на БЛД.

Чл. 7.5 - КДЛ не изпълнява функциите на нотариус, а има ограничени нотариални функции. Би следвало текстът да се прецизира.

Чл. 7.8 - Да отпадне "на територията" и се замени с "в приемащата държава".

Чл. 7.9 - Неясен и с пожелателно действие. Предвид нарастването на броя на децата, изоставени от родители-българи в европейски държави, следва да се обмисли дали КДЛ би могло реално да изпълнява функции по охрана на интересите на малолетни и непълнолетни български граждани.

Чл. 8 - Да се замени с израза "Може да бъде оказвано", а не оказано. Цел - предоставяне на оперативна самостоятелност на КДЛ в зависимост от обществената значимост на случая.

Чл. 8.6 - Издирването в държави, в които е акредитиран представител на МВР, следва да се извършва от представителя на МВР. Задължението за издирване не следва да бъде нормативно регулирано.

Чл. 10 - Тук терминологията е прецизирана в срвн. с текста на разпоредбата на чл. 7.1.

Чл. 12 - Безмислена разпоредба. Тя повтаря регулираните в НУРИВОВР задължения на КДЛ.

Чл. 13 - Също безмислена разпоредба. Задължението е регулирано в българското законодателство /видно и от самата проекторазпоредба/. Какъв е смисълът от повтарянето му?

Чл. 14 - Трета поред безмислена разпоредба. Заължението е вече регулирано в Закона за нотариусите и нотариалната дейност. Какъв е смисълът от повтаряне на др. разпоредби от българското законодателство в нов закон?

Чл. 15 - КДЛ ще съставят акт за смърт?! Това е много опасна разпоредба, която ще създаде условия за злоупотреба и двойна самоличност. КДЛ само препраща издадените от приемащата държава актове по гражданско състояние за пресъставянето им в България. Тази проекторазпоредба противоречи на ЗГР и е абсолютен нон-сенс. Актове следва да се издават само в неотложни случаи или при изградена и защитена система в консулските служби, която е свързана с регистрите на ГРАО.

Чл. 16 - Отново се повтаря съществуваща разпоредба в българското законодателство.

Чл. 17 - Безмислена разпоредба, която би създавала много проблеми. Как при изключително съкратен график на дипломатическата поща, КДЛ ще приема заявления за издаване на свидетелство за съдимост? Реално при получаването на готовото свидетелство, неговата валидност ще е изтекла. Какъв е смисълът от това задължение за КДЛ?

Чл. 19 - Отново повтаряне на регулирано в Закона за българското гражданство задължение за КДЛ.

История

Начало на обществената консултация - 08.02.2013

Приключване на консултацията - 28.02.2013

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет
